

Verbinding met straten en wegen

Rijksweg A4 gezien vanaf het viaduct aan de Kniplaan in zuidelijke richting in 1966

Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Verbinding met straten en wegen

In de loop van de 20^e eeuw ontwikkelde zich in Nederland een fijnmazig snelwegen netwerk als gevolg van de opkomst van de automobiel na WOII.

Dorpen als Veur en Stompwijk ontkwamen niet aan deze ontwikkeling en paste zich aan. Met nieuwe verbindingswegen, geasfalteerde straten.

Oude gebouwen maakten plaats voor nieuwbouw waar meer mensen wonen en ook meer auto's kwamen. Flatgebouwen verrezen. Trambanen kwamen en verdwenen weer.

In de loop van de tijd veranderde het stratenplan. De omgeving paste zich aan. Van dicht bij huis werken naar in de auto om naar het werk te gaan. Van alleen zakelijk verkeer tot de vele recreanten die voor extra verkeersdrukten zorgen.

Ook de komende eeuwen zal het stratenplan bij voortduring aan verandering onderhevig blijven. Het reflecteert de dynamiek van alle structurele maatschappelijke ontwikkelingen.

Luchtfoto van het gebied Leidschendam-Zuid met De Tol, 't Hert en De Star, gelegen tussen Vliet en rijksweg A4, gezien in de richting van Voorschoten. Onder van links naar rechts de Venestraat in 1977.

Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Verbinding met straten en wegen

De kruising met de Damlaan en de Oude Trambaan, met geheel rechts de rijwielhandel van Van Haastrecht in 1992.
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Gezicht vanaf de toren van de Hervormde Dorpskerk Peperbus op de Damhouderstraat met op de voorgrond rechts de Regthuysstraat de Nieuwstraat en de Weidestraat. Op de achtergrond rijksweg A4 in 1957. Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Gezicht op flatwoningen aan de Gravin Juliana van Stolberglaan vanaf de Veurse Achterweg ter hoogte van de Dillenburgsingel in zuidwestelijke richting. Geheel links de boerderij Roosenrust in 1966. Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

De voormalige trambaan vóór de aanleg van de Oude Trambaan gezien ter hoogte van de Damlaan van noord naar zuid met links de rijwielhandel van Van Haastrecht. Op de achtergrond gebouwen van het ministerie van Sociale Zaken in 1968.
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Reconstructie en asfaltering van de J.S. Bachlaan tussen de Noordsingel en Van Ruysdaellaan en de aanleg van een gedeelte van de Noordsingel, gezien vanaf de Noordsingel in de richting van de Van Ruysdaellaan. In het midden het FINA- benzinstation in 1975.
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg

Aanleg van de Noordsingel gezien in de richting van de Burgemeester Banninglaan met links Freddie's Hoes. De verdere aanleg van de Noordsingel wacht op afbraak van het achterste gedeelte van Freddie's Hoes in 1975.
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

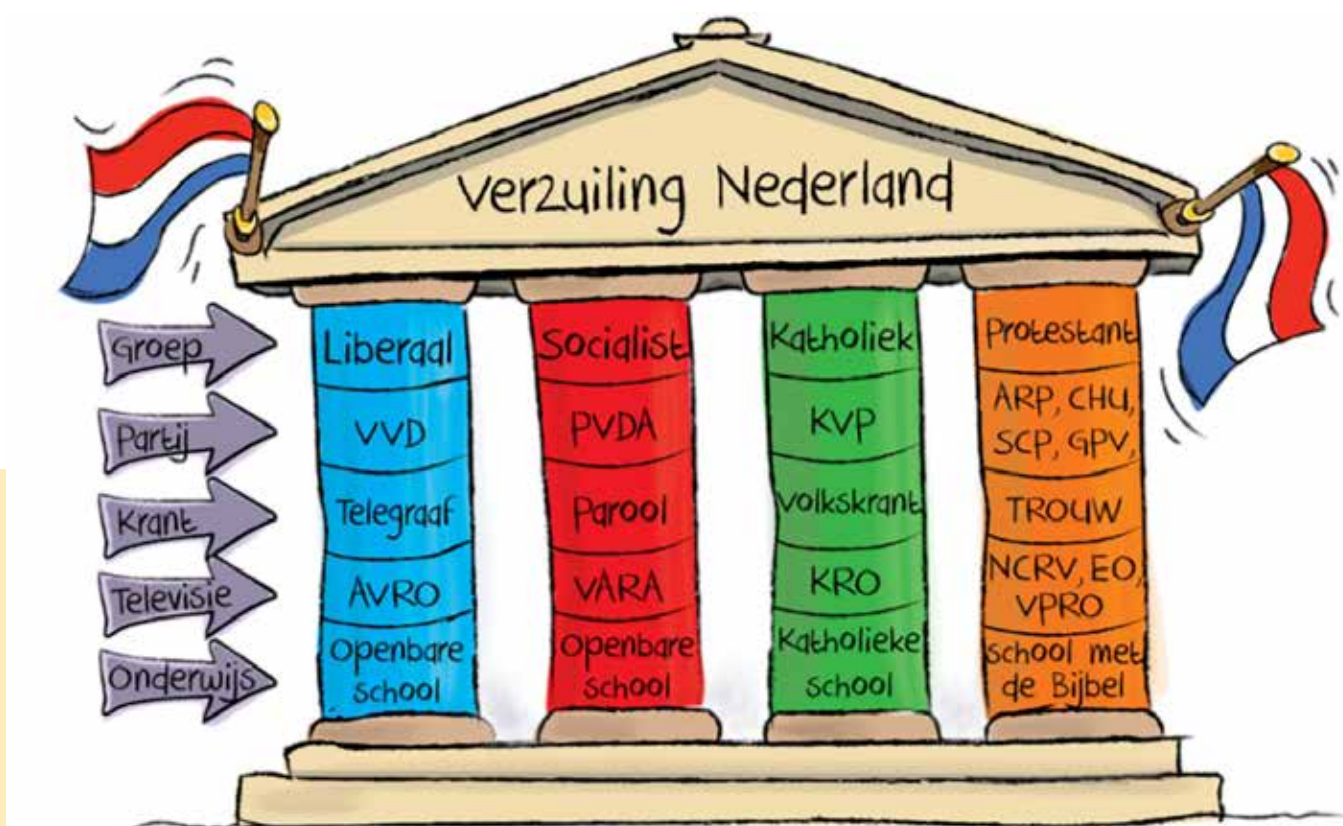

ERFGOED LEIDSCHENDAM

Verbinding door verzuiling

Van origine verzuilde de samenleving vooral langs religieuze overtuigingen. Maar richting de 20^e eeuw en ontstonden andere idealen die en denkbeelden die voor verbinding in een groep zorgden. Met de vorming van de eerste politieke partijen, de Anti -Revolutionaire Partij (ARP), Liberale Unie, Sociaal – Democratische Arbeiderspartij (SDAP) en de Rooms – Katholieke Staatspartij (RKSP) kon je op basis van je eigen idealistische overtuiging in een maatschappelijke zuil terecht komen waarbinnen – zeker tot medio 20^e eeuw – grote onderlinge verbondenheid was.

Of je nu Rooms-Katholiek, Protestants - Christelijk, Socialist of Liberaal was, je hoorde bij een maatschappelijk georiënteerde 'zuil' met haar eigen denkbeelden, winkeliers, radio omroep, verenigingen en kranten.

Het merendeel van de inwoners van Veur, Stompwijk en Leidschendam had de Rooms Katholieke geloofsovertuiging. De stichtelijke boodschap van bijvoorbeeld pastoor Beddink, pastoor Beijens, pastoor Kammers en pastoor van der Kolk vormden decennia lang voor de parochianen een vaste waarde en een leidraad voor het leven.

Binnen deze verzuilde samenleving was er per zuil sprake van een bloeiend verenigingsleven waarbij men elkaar in een clubgebouw vaak tegenkwam bij de toneel- zang en dans opvoeringen, de kermis of wellicht bij een dagje uit met de overbekende bussen van de firma Linneman.

Verbinding door verzuiling

Damstraat met links de Protestants Christelijke school met den Bijbel gezien naar de Sluiskant. Ansichtkaart uit 1928.

Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Klassenfoto van de Rooms Katholieke meisjesschool St Jozef aan de Damstraat in 1918

Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Klassenfoto van de Rooms Katholieke lagere school 'St Jozef' aan de Damstraat klas IV met op de bovenste rij in het midden juffrouw Faas in 1920.

Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Klassenfoto van de Protestants Christelijke school met den Bijbel aan de Damstraat uit 1925.

Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Verbinding door verzuiling

Ten geleide

Wederom is sinds het verschijnen van de tweede parochiegids in 1954 veel in onze parochie gewijzigd. De groei van de parochie heeft het noodzakelijk gemaakt, dat een nieuwe parochie werd gesticht onder de bescherming van St. Joseph Opifex.

Nieuwe straten zijn aangelegd en reeds met vele katholieke inwoners bevolkt. Het aantal scholen is uitgebreid, nieuwe verenigingen zijn opgericht, terwijl in andere verenigingen bestuurswisselingen hebben plaats gevonden.

Vandaar dat de K.A. besloten heeft een nieuwe parochiegids uit te geven voor beide parochies en deze gids als een blijvende handleiding aan alle parochianen van beide parochies ter hand wil stellen.

Moge het voor allen een wegwijzer zijn voor alles wat in de parochies groeit en bloeit en mogen allen samenwerken tot groei van het godsdienstig leven in Leidschendam.

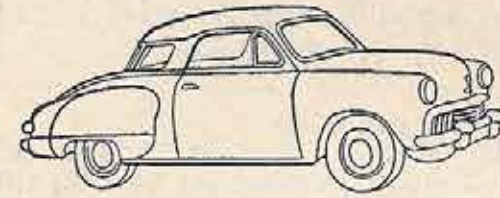
J. F. VAN DER KOLK
18e pastoor van de H.H. Petrus en Paulus.

Leidschendam, september 1957.

GARAGE L. DOBBE

Stompwijkseweg 6, tel. 2295

Reparatie
Benzine, olie, banden
Autosputinrichting

N.V. tot exploitatie van het schilders- en drogisterijbedrijf

v/h FIRMA J. F. BLEIJS

DROGISTERIJ

TEL. 1458

SCHILDERSZAAK

TEL. 2306

DAMSTRAAT 37-39

Gestigd sedert 1899

J. C. van Rijn

kon. julianaweg 18, tel. 2277

- heerlijk fruit
- groenten panklaar
- diepvriesprodukten

Veel kommer en zorg
zult u zich besparen,
indien u steeds koopt
de beste waren!

Bijna 50 jaren leveren wij
uitsluitend de beste kwaliteiten

VLEES

VLEES- EN VLEESWARENBEDRIJF
Fa. G. C. SCHOLTES EN ZN.

TEL. 1523

SLUISPLEIN 3

nuchter zijn voor de h. communie

Het „Motu Proprio” van paus Pius XII van 19 maart 1957 over het nuchter zijn voor de H. Communie, geeft als algemene regel: Een ieder die de H. Communie ontvangt, moet vanaf drie uur voor het ontvangen van de H. Communie zich onthouden van eten en alcoholhoudende dranken en vanaf één uur van te voren van andere dranken, met dien verstande dat het gebruik van water het nuchter zijn voor de H. Communie niet verbreekt. Dit geldt voor alle tijden waarop men de H. Communie ontvangt, nachtmissen niet uitgezonderd.

Zieken. Zieken, ook al zijn zij niet bedlegerig, mogen zonder meer ook tot aan het ontvangen van de H. Communie niet-alcoholhoudende dranken gebruiken en medicijnen ook als deze alcohol bevatten en in vaste vorm genuttigd worden. Onder medicijnen wordt verstaan datgene wat de geneesheer heeft voorgeschreven of wat als zodanig in het algemeen wordt beschouwd.

Allen. Zij die dit kunnen, worden aangespoord „De eerbiedwaardige en aloude wijze van nuchter zijn” te onderhouden.

Rund-, kalfs- en varkensslagerij

Annex EETSALON

Specialiteit in fijne vleeswaren

J. A. SCHUYT

Kon. Julianaweg 14 — Tel. 1551 — Leidschendam

3 punten van belang

- KWALITEIT
- VERZORGING
- SORTERING

Sigarenmagazijn J. de Koning

DAMLAAN 22

LEIDSCHENDAM

TEL. 1461

Katholieke Gids voor Leidschendam uit 1957 met Katholieke adverteerders.

Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Bazaar in het oude dienstgebouw van de Hervormde Gemeente aan de Regthuysstraat. Uiterst links staat de heer P. Bregman. Naast burgemeester Keijzer zit de Hervormde predikant de heer Vermet in 1937.
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

ERFGOED LEIDSCHENDAM

Verbinding met de telefoon

T 65

Verbinding met de telefoon

Aan het prille begin van de 20^e eeuw telden de buurtschappen Veur en Stompwijk zo'n 2800 'zielen'. Slecht vijftien ingezetenen konden zich een telefoonaansluiting veroorloven.

Zij betaalden voor een periode van minstens vijf jaar vijftwintig gulden per jaar aan het Rijk om gebruik te mogen maken van hun eigen particuliere aansluiting. Mochten zij verder dan vijfhonderd meter bij het hulp-telefoonkantoor aan de Damlaan vandaan wonen, dan kwam hier voor elke honderd meter nog drie gulden per jaar bij. De lokale gesprekskosten bedroegen 2,5 cent.

In 1884 wordt te Veur aan de Sluiskant 13 het allereerste Rijkstelegraafkantoor ingericht voor 'telefoon diensten'. Volgens zijn eigen schrijven van 30 april 1895, verdienden de beheerder, gemeenteontvanger - brievenaarder van dit Rijkstelegraafkantoor de heer Teunis Antonie van Egmond in genoemd jaar een salaris van honderdvijftig gulden.

In een brief van 30 maart 1936 laat het Hoofdbestuur der PTT aan burgemeester Banning weten ermee in te stemmen om de eerste openbare telefooncel te willen plaatsen in het plantsoentje tussen de St. Willibrordusstraat en de St. Jozefstraat.

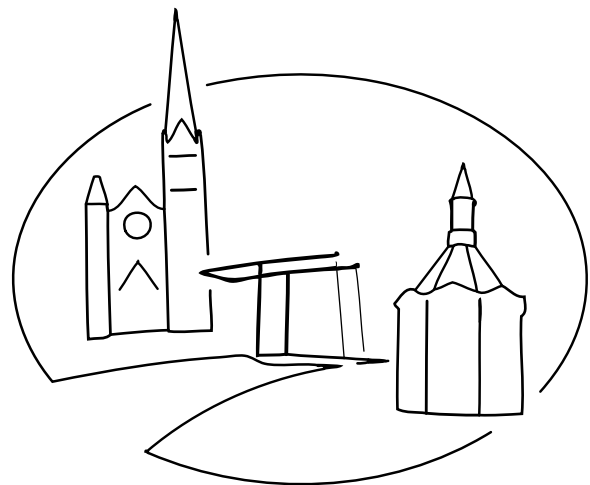
Na de Tweede Wereldoorlog nam de introductie van een eigen telefoontoestel een enorme vlucht. Iedereen die tussen 1965 en 1987 telefoon had, herkent het grijs gekleurde huurtoestel van de PTT met de bekende draaischijf. Dit type was voor vele hun eerste telefoontoestel in huis.

Zo'n vijftenzestig jaar na de plaatsing van de eerste openbare telefooncel in 1936, komt KPN-telecom in 1999 tot het besluit om in de gemeente Leidschendam de openbare, onrendabele telefooncellen te verwijderen. Er is een noviteit heeft inmiddels zijn intreden gedaan genaamd de mobiele telefoon. De resterende twintig openbare telefooncellen zullen daarna voorgoed uit het Leidschendamse straatbeeld verdwijnen.

Verbinding met de telefoon

ERFGOED LEIDSCHENDAM

Afschrift verzonden aan de Directie van het Lichtbedrijf en den gemeente-
opzichter.

665.

3 April 1936.

30 Maart 1936
no.256/5.

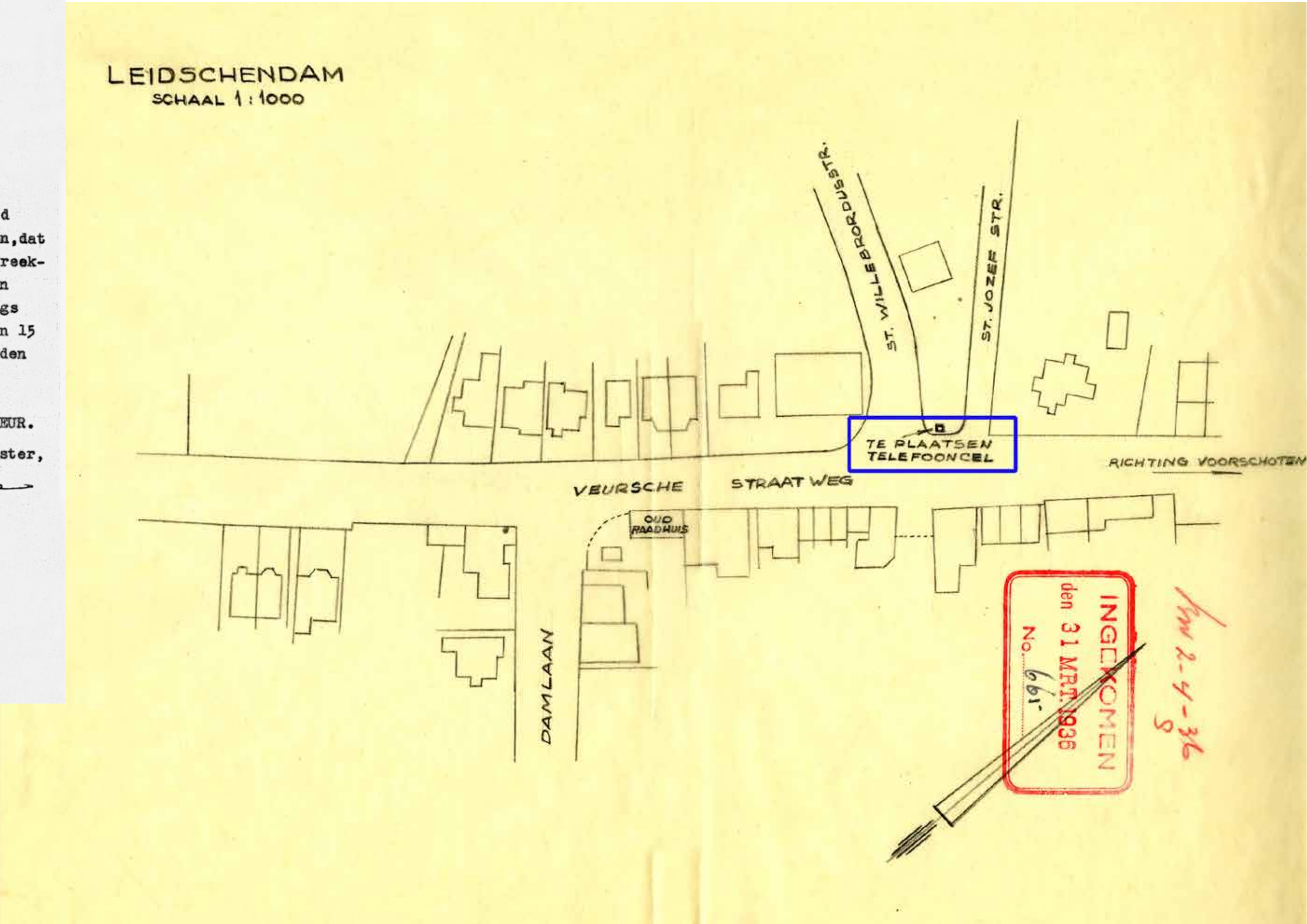
het Hoofdbestuur der P.T.T.
Telefoondistrict 's-Gravenhage
te
's-GRAVENHAGE.
Kerkplein 5.

Plaatsing openbare
spreekcel.

Naar aanleiding van Uw terzijde vermeld
schrijven hebben wij de eer U mede te deelen, dat
wij er gaarne mede instemmen de openbare spreek-
cel te plaatsen op het plantsoentje tusschen
St.Willibrordusstraat en St.Jozefstraat langs
den Provincialen weg. De in ons schrijven van 15
November 1935 no.12 T.medegedeelde voorwaarden
zullen ook hiervoor gelden.

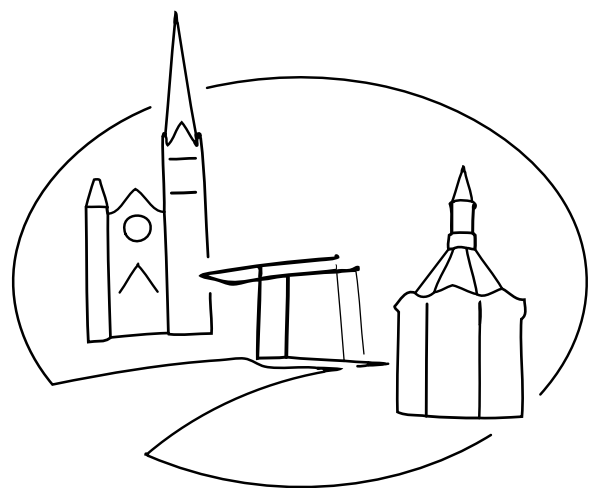
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VEUR.
De Secretaris, De Burgemeester,
(Handwritten signatures)

Brief Hoofdbestuur der PTT uit 30 maart 1936
Op het plantsoentje tussen de St. Willibrordusstraat en de St. Jozefstraat
langs de Provinciale weg (Koningin Julianaweg) zal een openbare spreekcel
worden geplaatst.
Bron: gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

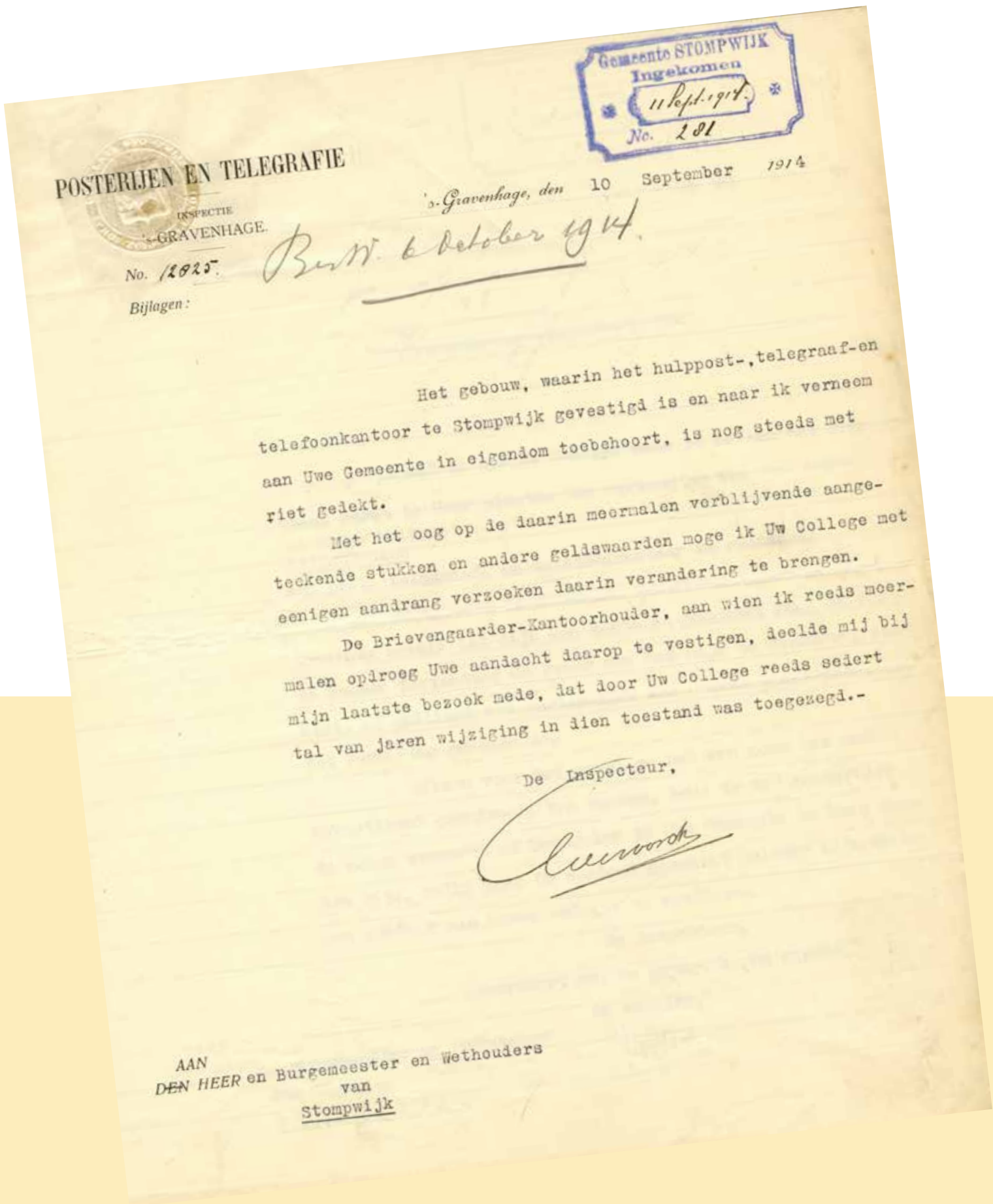

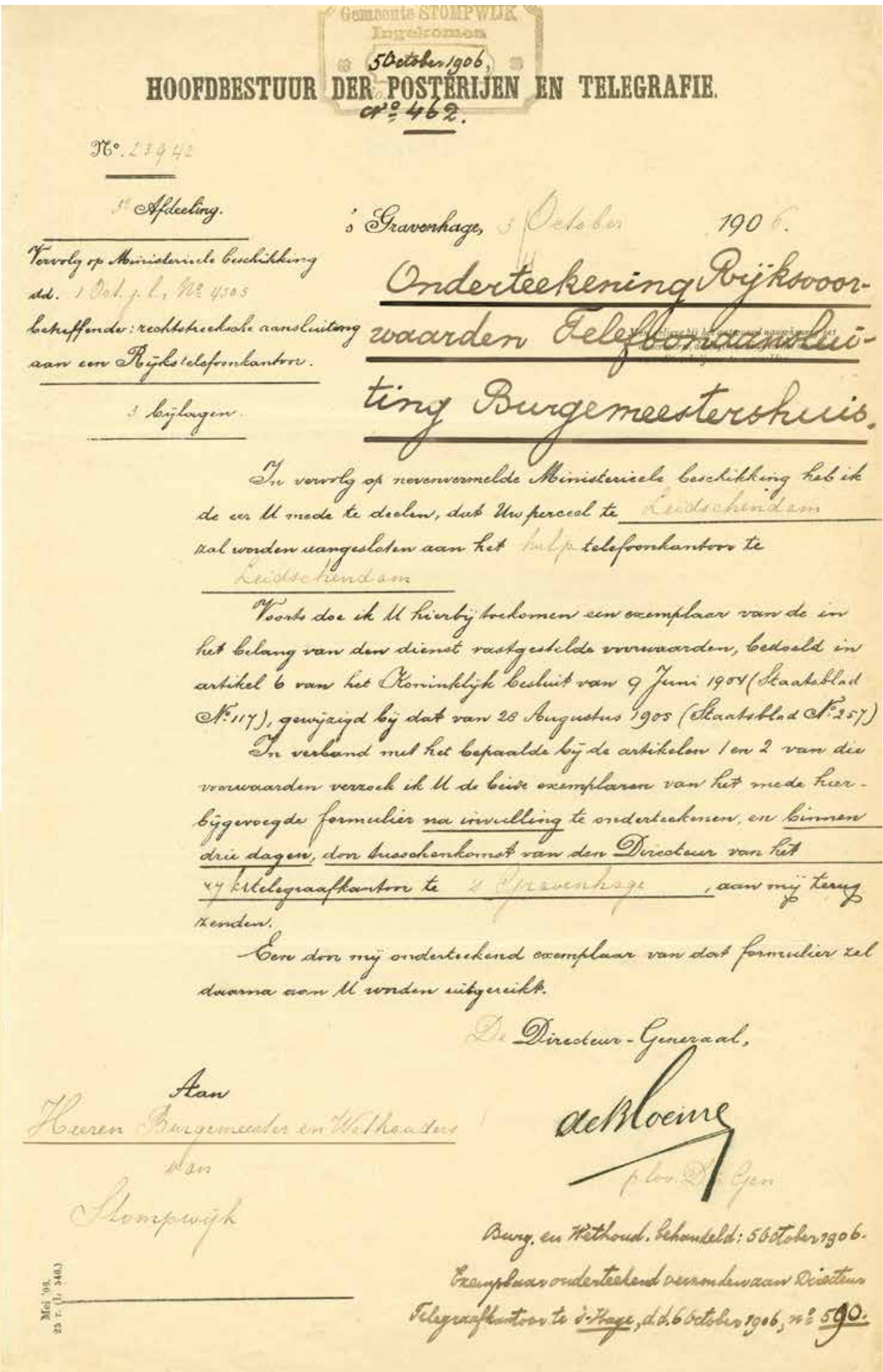
Verbinding met de telefoon

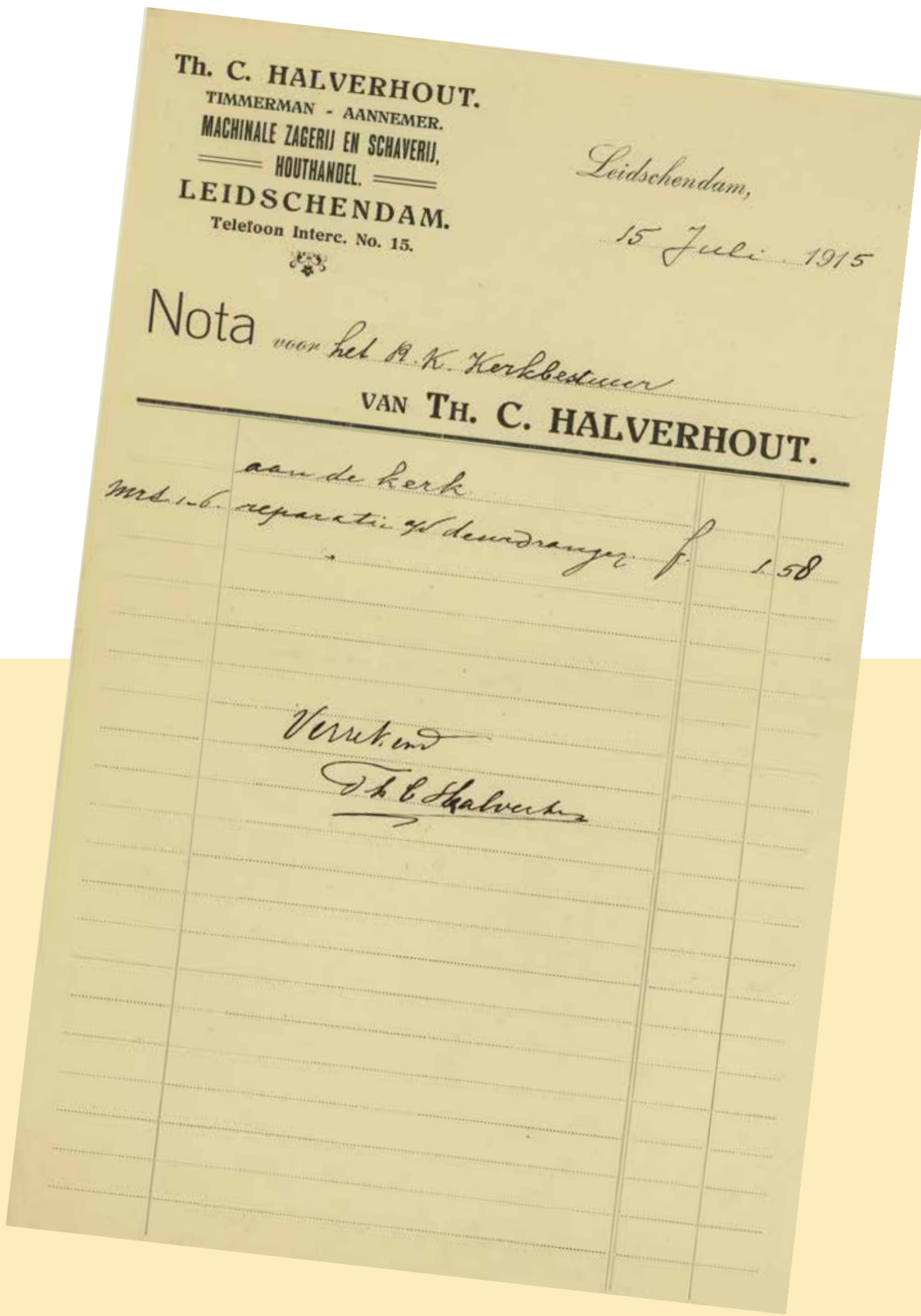
ERFGOED LEIDSCHENDAM

Brief Posterijen en Telegrafie van 10 september 1914.
Brief met betrekking tot het rieten dak van het hulppost- telegraaf en telefoonkantoor in Stompwijk. In verband met de brandveiligheid wordt het college van Stompwijk gevraagd hier aandacht aan te geven.
Bron: gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Brief Hoofdbestuur der Posterijen en Telegrafie van 3 oktober 1906.
Voornemen van een rechtstreekse telefoonaansluiting bij het burgemeestershuis. Het betrof hier de woning van de burgemeester Pleunis van Duyvendijk aan de Leidsekade.
Bron: gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

factuur van de timmerman en aannemer de heer Th. C. Halverhout datum 15 juli 1915.
Deze ondernemer uit de Damstraat had destijds telefoonaansluiting No. 15
Bron: gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

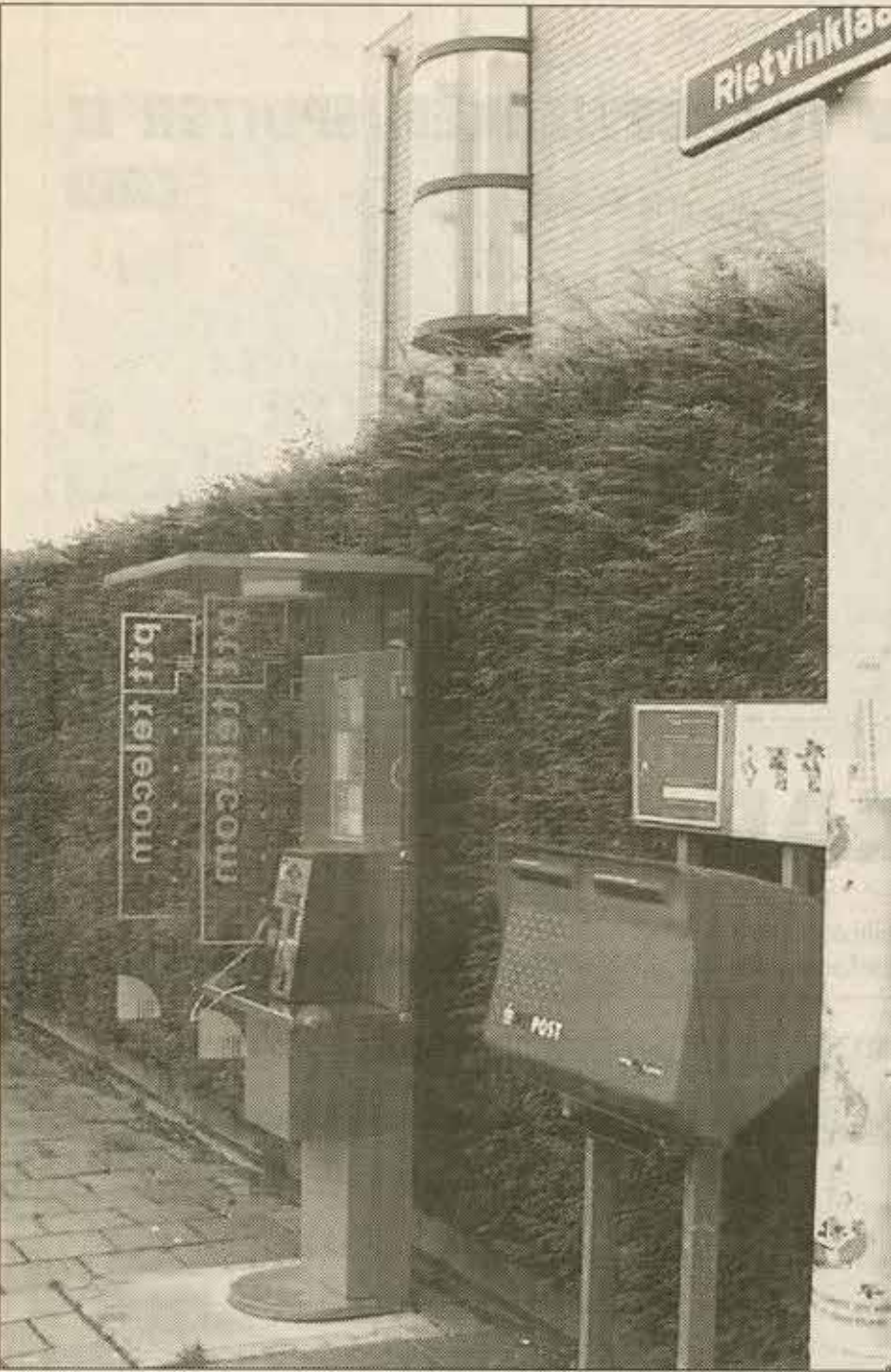

Verbinding met de telefoon

Het Leidschendamse Krantje

Telefooncellen wijken voor mobieltjes

De telefooncel aan de Rietvinklaan is één van de onrendabele cellen die zullen worden verwijderd.

Nog niet zo heel lang geleden breidde KPN Telecom in Leidschendam het aantal telefooncellen. Verouderde muntoestellen werden vervangen door modern vormgegeven kaarttelefoons. Onlangs meldde KPN Telecom het college van burgemeester en wethouder echter nu een aantal cellen te willen sluiten. Het toenemend gebruik van mobiele telefoons is een van de belangrijkste redenen daarvoor. Overal in het straatbeeld zijn regelmatig personen -met name zakenlieden en jongeren- te zien, die in hun 'mobieltjes' staan te smoezen. Telefooncellen zullen waarschijnlijk binnen een paar jaar zo goed als overbodig zijn. Op dit moment staan in Leidschendam nog 35 van dergelijke openbare cellen. Uit de cijfers blijkt dat een aantal cellen onder de minimum-opbrengst zit, waarmee in ieder geval het onderhoud van de cel nog kan worden bekostigd. Met inachtneming van de gewenste spreiding

over de gemeente en de verplichting te zorgen voor minimaal één cel per 5.000 inwoners, heeft KPN het voornemen om 15 cellen in Leidschendam te sluiten. Ten aanzien van het plaatsen van telefooncellen is er geen overeenkomst tussen gemeenten en KPN. ER is alleen toestemming voor plaatsing verleend. De gemeente kan KPN dus niet verplichten de onrendabele cellen in stand te houden. Aangezien blijkbaar weinig gebruik van betreffende telefoons wordt gemaakt, valt niet te verwachten dat er veel nadeel van de verwijdering van de cellen ondervonden wordt. In de week van 4 t/m 8 oktober worden de cellen op de volgende locaties weggehaald: Broekweg, Buitenwater, De Tol, Dinkel, Donau, J.S. Bachlaan, De Star, Kon. Julianaplein, Kon. Wilhelminalaan, Rietvinklaan, Schadeken, Teylingen, Veenweg, Vlietweg en Zaagmolenstraat.

Krantenartikel 23 september 1999 'telefooncellen wijken voor mobieltjes' Vanwege de opkomst van de mobiele telefonie besloot KPN Telecom in 1999 om het aantal openbare telefooncellen drastisch te verminderen. Op vijftien locaties in Leidschendam zou KPN Telecom de openbare telefooncellen laten verwijderen.

Zicht op de Sweenslaan in Leidschendam met de winkels in 1970. In het blauwe kader staat een openbare telefooncel.
Bron: beeldcollectie gemeentearchief Leidschendam-Voorburg. Vervaardiger Jos Pé

Verbinding in geloof

Verbinding in geloof

Aan het einde van de 19e eeuw was na een lange periode van verborgenheid met schuilkerken en kerkschuren voor de Rooms Katholieke parochianen weer gelegenheid om hun geloof openlijk te belijden.

Tussen 1871 en 1880 kregen zowel Veur als Stompwijk hun nieuwe godshuis in de vorm van de St. Laurentiuskerk en de H.H. Petrus en Paulus kerk.

Vele zonen uit Rooms Katholieke gezinnen, vaak de tweede zoon uit het gezin, kozen na het Gymnasium voor een priesteropleiding aan het Bisschoppelijk Seminarie in Hageveld. Ook jonge meisjes zochten vaak naar een meer celibataire roeping. Na een periode als postulant en novice legde zij na drie jaar de geloften voor de eeuwigheid af, om vervolgens met deze kloosterbelofte hun leven in het teken van God te stellen. Zo waren er de nonnen in het Mariënpark. In de jaren vijftig en zestig werd volop lesgegeven door de nonnen in bijvoorbeeld de St. Jozefschool aan de Damstraat.

Het waren hoogtijdagen van het ‘Rijke Roomsche leven’, waarin de kerk het leven van haar parochianen vorm en structuur gaf met kerkdiensten, zang, het organiseren van het verenigingsleven en bijeenkomsten in het Patronaatsgebouw.

Jezus wordt als genade en zegebrenger, volgens de theologie gezien als de bruidegom van de Kerk.

Enkele keren per jaar werd in de parochie dit ‘bruiloftsfeest’ met alle egards gevierd. De pastoor droeg het Communiebrood door de paden van het kerkgebouw, zo was Jezus omringd door de ‘bruidsmisjes’ welke hun eerste communie hadden gedaan.

Bij het inhalen van de pas gewijde neomisten zoals Peter van Vliet, Theo Scholtes, Adrianus Juffermans, Jan Johannes Gerardus van der Kleij en Jan Olsthoorn liepen de ‘bruidjes’ mee in de processie.

Maatschappelijk veranderde er veel. Toenemende vrijzinnigheid, het belang van de mens zelf en het daarmee afstand nemen van de doctrine van een ‘geloof’ hoorde daar bij. De groeiende welvaart met innovaties als televisie droegen op hun beurt ook mee aan de ontzuiling die medio jaren 60 werd ingezet.

De vier rooms-Katholieke geloofsgemeenschappen van Voorburg-Leidschendam, Rijswijk en Den Haag vormen vanaf 1 januari 2024 een nieuwe parochie genaamd de Heilige Maria en Jozef. Na zijn priesterwijding in 2023, vormt de parochie de Heilige Maria en Jozef voor de nieuwe zielenherder Arno Aardoom vanuit zijn pastorale overtuiging zijn nieuwe huis.

Verkoop van kerkschappen aan de Doctor van Noortstraat te Stompwijk. Het Kerkbestuur kocht deze jonge lammeren, vaak niet ouder dan twaalf maanden van lokale boeren. De boeren verzorgen deze ‘kerkschappen’ samen met hun eigen vee. Als de tijd daar was dan werden deze ‘kerkschappen’ aan de lokale bevolking te koop aangeboden. De opbrengst kwam geheel ten gunste van de kerk. Het geld werd doorgaans gebruikt voor het Armenfonds of indien nodig voor de onderhoudswerkzaamheden aan de kerk of pastorie.

Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Verbinding in geloof

Viering 300-jarig bestaan r-k parochie St Laurentius te Stompwijk aan de Doctor van Noortstraat in 1928. Onder de baldakijn voor de kerk de bisschop van Haarlem Monseigneur Angenent. Geheel links deken Janssen van Zoeterwoude, midden op de weg met pijp Cees Benschop.
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Optocht aan de Doctor van Noortstraat even ten noorden van de r-k kerk St Laurentius gezien naar Leidschendam bij gelegenheid van het 50-jarig gouden priesterfeest van pastoor Gijsbertus Franciscus Dominicus Bekker (1839-1917).
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Verbinding in geloof

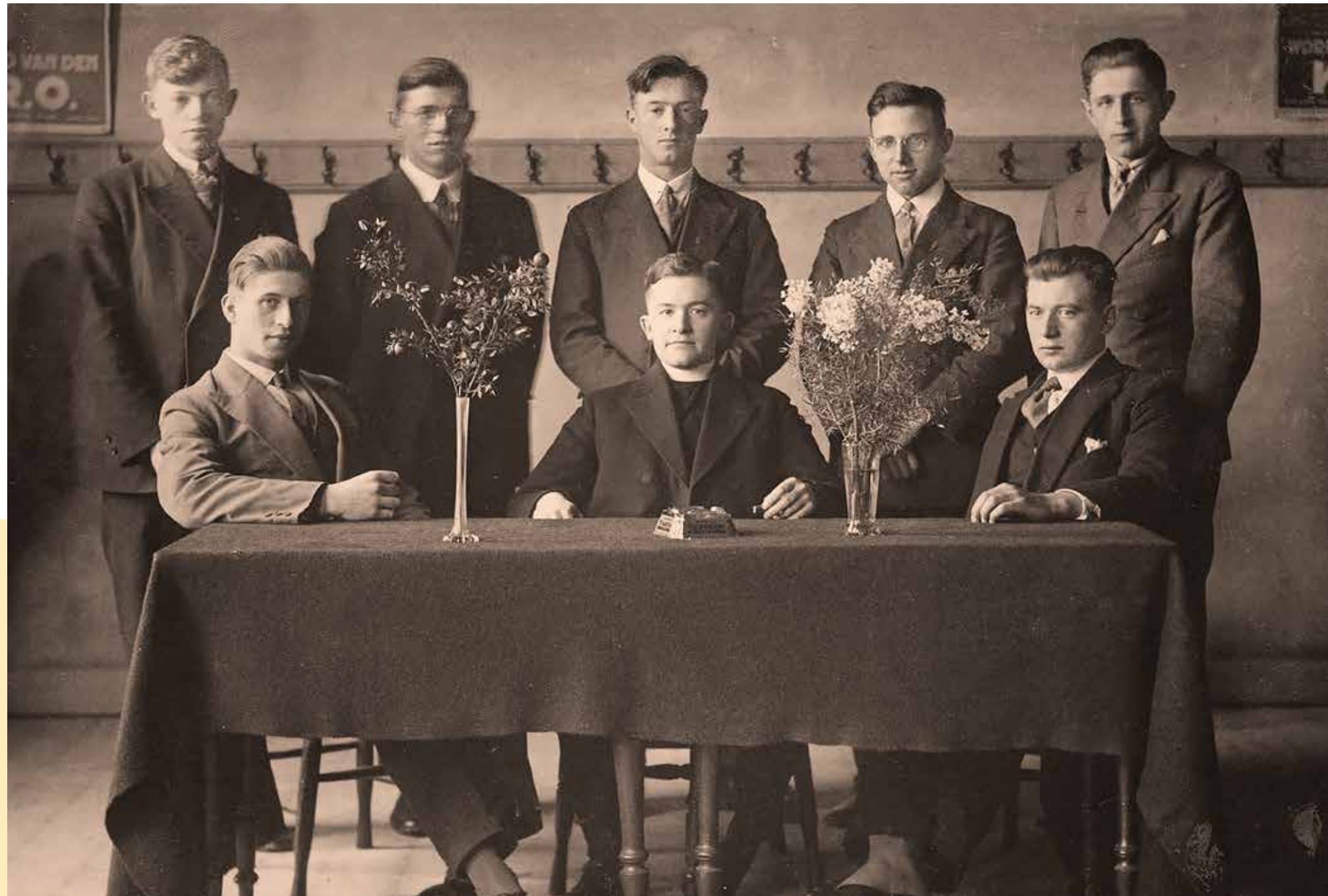
Bruidjes met pastoor Kammers op de Sluiskant ter gelegenheid van het plechtig inhalen van Harry Rozenburg als nieuwe priester neomist gezien vanaf de r-k kerk HH Petrus en Paulus in zuidelijke richting. Rechts gemeenteveldwachter Gerritsma.
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Optocht ter gelegenheid van een district dag van de R.K.-jeugdorganisaties (1931) gezien in de Damlaan naar de Damstraat op zondag. Links het postkantoor (afgebroken in 1969). In het midden de R.K. lagere jongensschool Sint Willibrordus.
Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Verbinding in geloof

Het bestuur van der Mariacongregatie tijdens de viering van het 10-jarig bestaan. Staande van links naar rechts A. Bontje, Han Remmerswaal, J. Rozenburg, Nol Groenewegen en Scholtes. Zittend van links naar rechts A. Belt, kapelaan Dunselman en J. Hagen.

Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg.

Op 27 april 1961 vierde Jan Olsthoorn in de H.H. Petrus en Pauluskerk aan de Sluiskant zijn Priesterfeest. De feestelijkheden werden omlijst door een rondgang met meerdere koetsen door het dorp, een Heilige Mis en een bijeenkomst in het Patronaatgebouw, waar het samenzijn bestond uit muziek, zang, een toneelopvoering met tussendoor de nodige speeches. Ook burgemeester Banning bracht zijn felicitaties op deze bijzondere dag over aan Jan Olsthoorn.

Bron: Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg, Vervaardiger Paul Goppel (LUMO).

als wij gaan trouwen...

„Een goed begin is het halve werk”.

Wanneer de huwelijksplannen vaste vorm hebben aangenomen, breken er drukke weken aan. De jongelui moeten aan talloze dingen denken. De burgerlijke wet eist de vervulling van verscheidene formaliteiten en een menigte van grote en kleine problemen met betrekking tot woning, meubilering, huisraad, feestvoorbereiding e.d. vraagt de aandacht. Maar laat bij alle materiële beslommeringen niet het meest wezenlijke: de geestelijke voorbereiding op de sacramentele huwelijkssluiting op de achtergrond geraken! Met deze geestelijke voorbereiding gaan intussen enige formele voorbereidingen van kerkelijke aard gepaard en wel de volgende:

Mag ik u voorstellen! Het is een goed gebruik, dat men zijn verloofde — indien dat niet eerder gebeurd is —, aan zijn Biechtvader gaat voorstellen.

Naar de Pastoor. Zijn de verloofden tot een ernstig huwelijksbesluit gekomen, dan stellen zij zich in verbinding met de Pastoor van de parochie waaronder het meisje hoort, om met hem de laatste geestelijke voorbereiding en de plechtigheid van het huwelijk nader te regelen. Ruim een maand van te voren vraagt men aan de Pastoor van de bruid, wanneer men kan komen aantekenen.

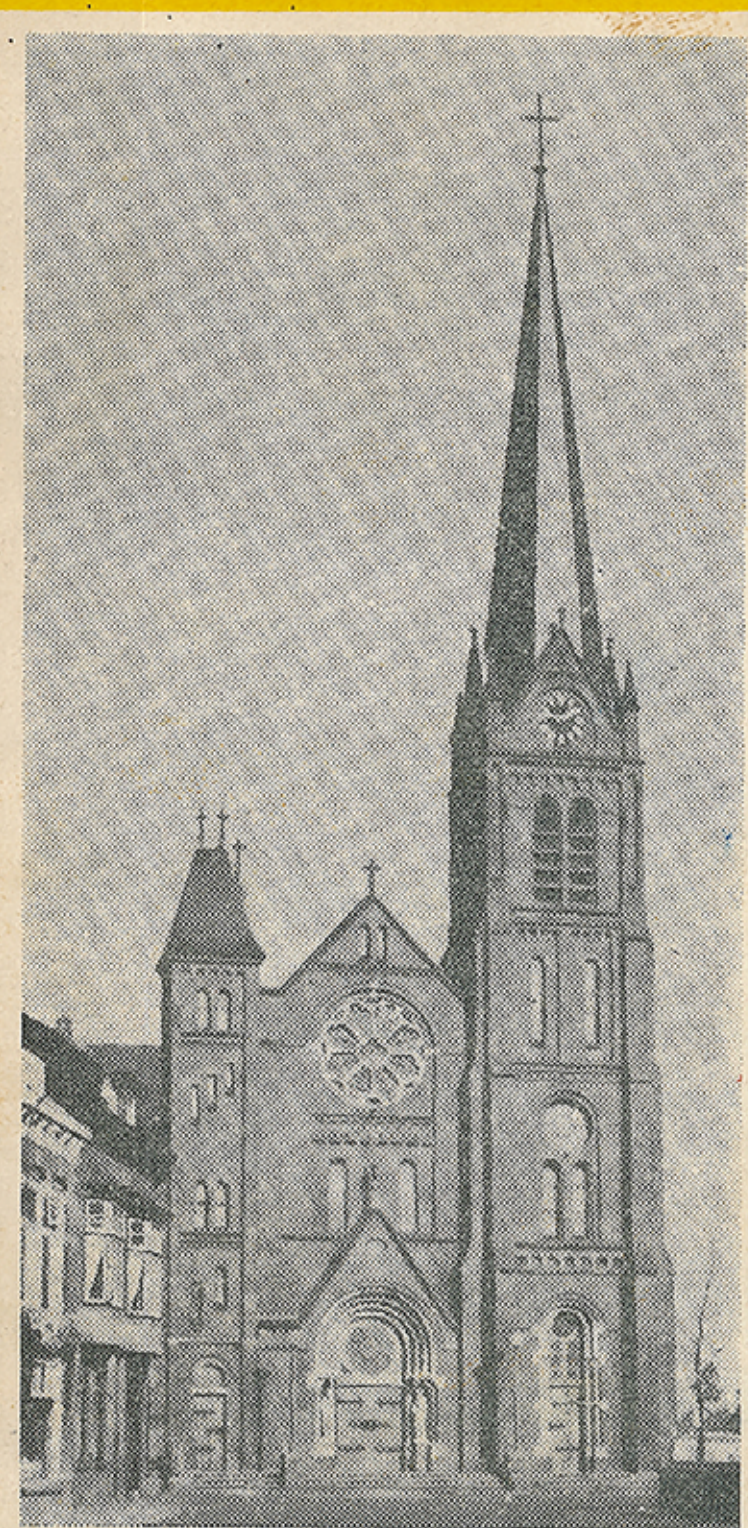
Catechismus kennen! Men moet zorgen bij het „aantekenen” de Catechismus behoorlijk te kennen.

Doopbewijs meebrengen. Bij het aantekenen moet een doopbewijs worden meegebracht, dat niet ouder is dan een half jaar.

Laatste voorbereiding. Na de aanvraag der verloofden laat de Pastoor (of diens gemachtigde) hen nog eens of enkele malen (ook wel eens afzonderlijk) in de Pastorie komen. Daarbij kan hun geloofskennis getoetst worden, de noodzakelijke huwelijksvoorlichting kan worden gegeven en de plechtigheid van de huwelijkssluiting kan definitief worden geregeld.

Fragment uit de Katholieke Gids voor Leidschendam uit 1957 No. 3 jaar 1957.

Als men voornemens was om te trouwen, was het gebruikelijk om zich naar de Pastorie te begeven om zich zo aan de biechtvader voor te stellen en de Catechismus van buiten te kennen. Het woord catechismus komt van het Griekse woord ‘mondeling onderwijzen’.

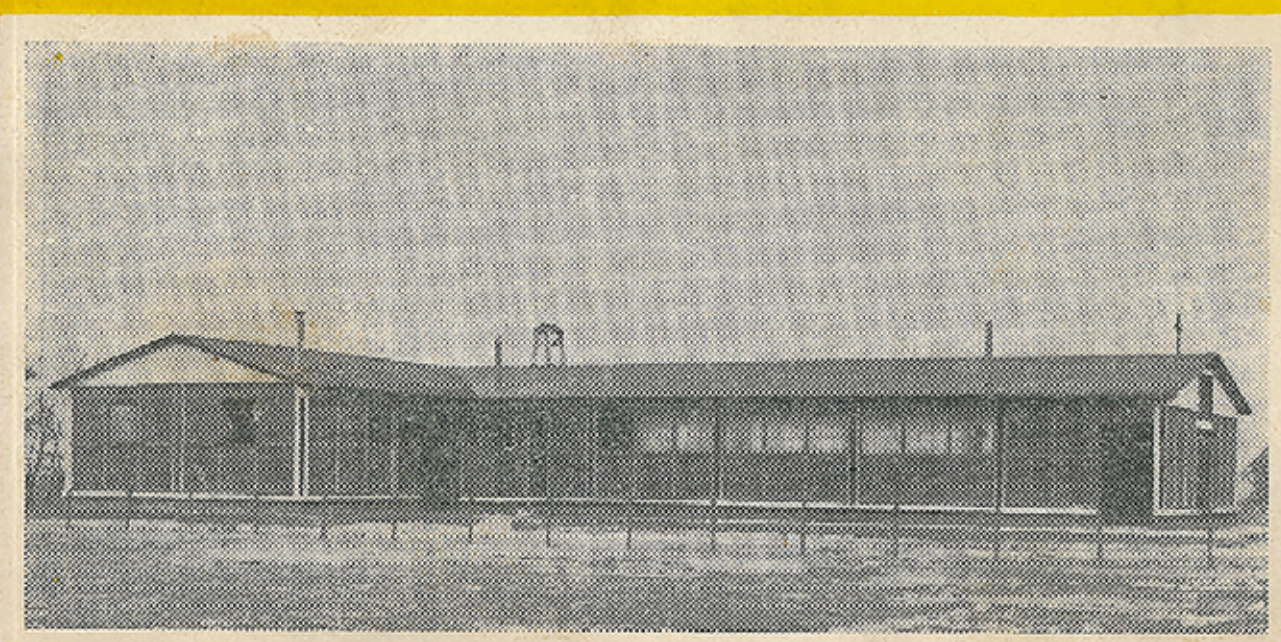

PAROCHIEKERK H.H. PETRUS EN PAULUS

Katholieke Gids

VOOR

LEIDSCHENDAM

PAROCHIE-NOODKERK ST. JOSEPH OPIFEX

